

andre Læder, mine Herrer, ere vi uhyre nojsomme, jeg vil ikke sige selvtilfredse, thi det er et stygt Ord, og det er egentlig heller ikke Forholdet, men vi have ikke Lyft til at røre os, vi ville holde os rolige. Vi staa i det Store taget ret godt, det skal indrømmes, i det Forhold, hvorom der her er Spørgsmaal, men det gjør, at man her finder sig i Ulemper, som andre Steder vilde findes utaalelige. Mange Steder bliver jo en Toldtarif Gjenstand for Revision hvert Aar, hver Gang Repræsentationen samles. Jeg anser det for meget forstandigt, at der i vor Grundlov er draget en saadan bestemt Grændse mellem Finantsloven og Skattelovene, at Forandringer i Skattelovene behandles særskilt, jeg fastholder denne Ansættelse trods de Ulemper, der af og til kunne være forbundne dermed og trods den Ulempe, der viser sig i denne Sag, at nemlig den Omstændighed, at Toldtarifen saa længe har ligget sjernt fra vor Betragtning, medfører, at vi have en stor indre Modstand at overvinde, inden vi gaa til Sagens Behandling. Jeg kan tale af egen Erfaring i denne Henseende. Naar jeg ikke som Finantsminister havde været tvungen ind derpaa ved den Tingenes Gang, der var givet, før jeg blev Finantsminister, er det et Spørgsmaal, om jeg ikke vilde have været saa dansk, at det vilde have faldet mig noget vanskeligt at overvinde denne indre Modstand; jeg tror, det vilde have været en Feil, om jeg ikke havde overvundet den; jeg tror, at der var Opfordring for Finantsministeren og Rigsdagen til at tage sig sammen og tage dette Arbejde paa sig, thi efter at der er gaaet saa lang Tid, er sandelig Tiden kommen til en Revision af Toldtarifen. Men, som sagt, den afgjørende Beslutning var tagen tidligere, Lovforslaget var allerede fremlagt. Det, som jeg ganske vist er ansvarlig for, er, at jeg, efter at det en Gang var fremlagt, ikke lod det ligge. Men jeg tror, at ikke let nogen politisk Betragtning, som alvorlig sætter sig ind i den hele Situation, vil kunne føre til at dable mig, fordi jeg ikke har anset det for rigtigt at lade en saadan Sag ligge. Lad mig i denne Sammenhæng berøre et Spørgsmaal, som er blevet nævnt, nemlig Spørgsmaalet om, hvor vidt et saadant Lovforslag burde være forberedt gennem en særlig Kommission af Sagskyndige, inden det kom frem for Repræsentationen. Om dette Spørgsmaal tror jeg, at man med langt mere Føie kan sige, hvad det ærede kongevalgte Medlem sagde med Hensyn til det nys berørte Spørgsmaal — Spørgsmaalet, om 8 eller 10 Aar ere en tilstrækkelig lang Tid for en Toldtarifs uforandrede Liv — at det er disputabelt. Men ogsaa med Hensyn til dette Punkt, om en Toldtarifs Revision burde forberedes ved en særlig Kommission, gjælder det, at jeg ikke stod frit. Jeg vil sige, at efter min hele sædvanlige Opfattelse, som jeg oftere har lagt for Dagen, tror jeg, at Kommissioner, godt sammensatte, i mange Tilfælde

paa en meget god Maade kunne forberede en Sag. Det kan imidlertid vel være, at der ved en saadan kommissionel Forberedelse af denne Sag vilde vise sig større Vanskeligheder end i andre Sager, og navnlig større end i den enkelte Suffertoldslag, som behandlede af en Kommission, der ogsaa blev nævnt af det ærede kongevalgte Medlem. Det er dog ikke ganske usandsynligt, at havde jeg som Finantsminister staaet ganske frit, vilde jeg have foresøgt paa at faae en Kommission eller maatte snarere nogle Specialkommissioner sammensætte. Vel kunde jeg ikke have ventet, at der derved vilde fremkomme et Grundlag, som kunde have vundet almindelig Anerkjendelse; thi desfor Nogen tror, at der i denne Slags Sager, hvor private Interesser saa stærkt berøres, ved Forhandling (med de Interesserede) kan opnaas et Grundlag, der vinder almindelig Anerkjendelse, da kunde jeg næsten sige, at jeg misunder den, der endnu har saa god Tro til Fornuftens Magt; jeg har den ikke. Men det er muligt, at hvis det var lykkedes at finde virkelig gode Kræfter, som med Lyft og Villie havde arbejdet sammen, og som vare bleone godt ledede, kunde man have fundet et Grundlag, som i det Mindste hos Flere i Rigsdagen, i alt Fald her i Landstinget, vilde have vundet nogen Anerkjendelse. Heller ikke her stod jeg imidlertid paa nogen Maade frit. I denne Henseende var jeg vel ikke forpligtet til ubetinget at følge min Forgængers Fremgangsmaade, om den af hamtagne Beslutning end altid maatte øve nogen Indflydelse i et tvivlsomt Spørgsmaal; men hvad der afgjørende stillede sig imod nu at stride til en Kommissions Nedsættelse, det var et Hensyn, hvis Betydning det ærede kongevalgte Medlem ikke vil miskende, dette nemlig, at det Spørgsmaal, om det var rigtigt, at Sagen blev gjort til Gjenstand for nærmere Prøvelse i en saadan forberedende Kommission, var fremdraget i det Folkethingsudvalg, som behandlede det først forelagte Lovforslag, og at man i dette Folkethingsudvalg havde — jeg har ikke efterset Stemmetallet, men — med et langt overveieende Flertal udtalt sig imod et saadant Skridt, meget bestemt havde fraraadet det. Omstet derom var udtalt; men man fraraadede det meget bestemt. De Herrer ville altsaa se, at jeg vilde ved i et Spørgsmaal, som jeg ansaa for tvivlsomt, — havde jeg havt en Folkethingsudvalgets Betragtning aldeles bestemt modstaaende Overbevisning, saa havde det været en anden Sag; men — jeg vilde ved her i et for mig tvivlsomt Spørgsmaal at bryde af og staa ind paa en anden. Det vilde blot have fraveget den Fremgangsmaade, som min Kollega efter nøie Overveelse havde anset for den rigtige, men paa samme Tid være optraadt aldeles bestemt afvisende imod en Udtalelse, som var fremkommen fra et betydeligt Flertal i det Folkethingsudvalg, som havde behandlet det forrige Lovudkast. Hermed ere altsaa, om jeg saa maa sige, de første nødvendige Sta-